

PÒRTIC

En contrast amb la parquedat, en temps passats, de les publicacions en la nostra llengua referents a estudis d'investigació de temes locals, assistim avui a una certa proliferació d'elles. No hi ha dubte que la causa principal ha estat l'ajut econòmic de la Generalitat, les Diputacions provincials i els Ajuntaments —des que compten amb més mitjans—, gràcies al qual ha estat possible la publicació, gairebé sense limitacions, dels susdits estudis, cosa que ensems ha donat peu a la creació de nous Instituts i Centres d'Estudis. Un d'aquests ha estat l'Institut d'Estudis del Baix Empordà, en el que tenim posades ben fundades esperances. Beneïts els organismes oficials que han promogut aquest impuls cultural.

Val a dir que les esperances que teníem posades en l'Institut baix-empordanès són ja una venturosa realitat. Amb el present volum, les seves publicacions assoleixen la xifra de quatre, amb un total de 39 articles. No es pot dir que sigui un nombre baix, ans bé tot el contrari, si considerem que la revista començà l'any 1981, i ha continuat, des del volum 2, a raó d'un volum per any —el corresponent a l'any vinent ja és en preparació—, cosa que de fet la situa al nivell òptim, en tal tipus de publicacions, dels annals. L'esforç que això representa és ben notori, i tot ens fa creure —els components de la Junta en són una garantia— que aconseguirà mantenir-se en el futur.

En aquesta curta etapa, la tasca acomplida per l'Institut ha de qualificar-se de brillant. Els articles publicats posseeixen un interès sostingut, dins el marc comarcal que els és propi, essent tots ells el resultat d'investigacions exigents i escrupuloses; els textos han estat curosament depurats i és molt rar trobar-hi errades tipogràfiques. Per tot això no és estrany que la revista baix-empordanesa ocupi ja un lloc destacat entre les similars del Principat.

En un somer anàlisi d'aquests volums, observem que els temes que hi predominen són els d'història, amb 28 articles, seguits dels d'arqueologia, amb 9, un de geologia i un de pedagogia. És d'esperar que en volums successius no mancaran estudis corresponents a d'altres parcel·les científiques que completin la rica varietat temàtica que ofereix la comarca. És evident que els temes d'història gaudeixen del favor del públic en major grau que

tots els altres, per llur càrrega humana, i es comprèn que acaparin també l'interès dels investigadors, als quals s'ofereix un ample camp d'estudi, amb l'avantatge de disposar de fonts segures i abundoses, com són els arxius municipals, parroquials i diocesans, de la Corona d'Aragó, etc., la major part dels quals s'han pogut conservar íntegres; l'exploració d'aquests arxius ha permès fer importants troballes i és moltíssim el que encara tenen reservat als estudiosos. El concepte expressat recentment pel senyor Pere de Palol, en el sentit d'una tendència que es nota, en els estudis d'investigació actuals, d'un fort increment dels temes dels temps moderns, àdhuc força recents, en detriment dels d'època medieval, abans predominants, és també aplicable als annals de l'Institut baix-empordanès, si bé no n'hi manquen d'aquests darrers —n'hem comptat 8—, de manera que s'hi manté un plausible equilibri. L'arqueologia està també representada, en els susdits volums, amb una certa abundor, com a resultat de les activitats d'estudiosos especialitzats, sobretot en prehistòria, els quals, en les excavacions practicades en diverses localitats, han fet no menys importants troballes.

Remarquem el fet que cada vegada és més nombrosa l'aportació d'estudiants universitaris oriünds de la comarca, els quals, amb el guiatge de llurs professors, s'ensinistren per a les tesines de llicenciatura, amb articles que no desdiuen al costat d'altres d'autors veterans de més experiència.

La importància dels treballs publicats fins ací per l'Institut són mereixedors d'una àmplia difusió. La tenen? Hem observat que la premsa sol fer puntuals recensions, a l'aparició dels volums. Ensem hom compta amb prop de dos cents subscriptors; només que fossin els únics lectors, ja valdria la pena l'esforç de l'edició. Pensem, però, que aquests llibres arriben a les biblioteques més importants del nostre país, on són llegits per nombrosos estudiosos. I no dubtem que, qui hagi tingut a les mans un d'aquests volums, es delirà per llegir-ne d'altres, per poc desenrotllat que tingui el gust per als estudis d'investigació. Altrament, cada dia són més els que senten aquesta afecció, el que vol dir que cada dia seran més i més llegides i consultades les publicacions dels Instituts d'Estudis.

Amb aquesta prometedora perspectiva, cal que l'Institut del Baix Empordà mantingui sense defallir el tremp i la continuïtat, dins l'alt nivell intel.lectual en què s'han col.locat els quatre primers volums. En el volum inicial, la Junta declarava que l'Institut haurà reeixit si la seva tasca és durable i valuosa; la vàlua ja la té acreditada, i de la perduració, no tenim motius per a cap temor.

JOAN TORRENT i FÀBREGAS